

kolín

Městský úřad Kolín

Odbor výstavby – stavební úřad

Karlovo náměstí 78, 280 12 Kolín I, e-podatelna: posta@mukolin.cz

tel.: +420 321 748 231, fax: +420 321 720 911, e-mail:

stavebni.urad@mukolin.cz

sídlo odboru: Zámecká 160, Kolín I

Žadatel:

Město Kolín, IČO 002 35 440

Karlovo nám. 78

280 12 Kolín I

Naše čj.:

MUKOLIN/SU 76014/19-vys

Naše zn.:

SU 16483/2019

Počet listů:

5

Příloh/listů:

0

Vyřizuje:

Ing. Jana Vyšanská

Telefon:

321 748 364

E-mail:

jana.vysanska@mukolin.cz

Datum:

28.02.2020

- zámek v Kolíně, který je zapsán v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod rejstříkovým číslem 32795/2-4102
- pozemek parc. č. st. 184/1, katastrální území Kolín
- restaurování malířské výzdoby v kapli a sakristii západního křídla

Rozhodnutí

Městský úřad Kolín, odbor výstavby – stavební úřad, oddělení památkové péče, jako příslušný orgán památkové péče podle § 25 odst. 1 a § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní orgán“, „památkový zákon“), k žádosti Města Kolín, IČ 002 35 440, sídlem Karlovo náměstí 78, 280 02 Kolín (dále jen „žadatel“), doručené dne 31. 7. 2019 ve věci posouzení restaurátorského záměru a následného restaurování malířské výzdoby kaple a sakristie západního křídla zámku v Kolíně, na pozemku par. č. st. 184/1 v katastrálním území Kolín, který je kulturní památkou, zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod rejstříkovým číslem (ÚSKP ČR č.) 32795/2-4102, vydává ve smyslu ustanovení § 14 odst. 1, 3, 8 a § 44a odst. 3 památkového zákona, po písemném vyjádření odborné organizace – Národního památkového ústavu, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze (dále jen „NPÚ“) toto

závazné stanovisko:

Předmětem žádosti je posouzení restaurátorského záměru a následného restaurování malířské výzdoby kaple a sakristie západního křídla zámku v Kolíně (ÚSKP ČR r.č. 32795/2-4102).

Zámek se nachází v SV části bývalého zámeckého areálu, je vystavěn v linii středověké městské hradby a skládá se ze severního, východního a západního křídla. Kaple se sakristií je situována do dvoupatrového západního křídla, do místností nad průjezdem a je přístupná samostatným krytým schodištěm se vstupem v jihozápadním nároží, vybudovaným v 2. polovině 19. století. Podle plánu z roku 1726 byla v západní místnosti umístěna kaple, východní místnost sloužila jako sakristie. Místnosti jsou klenuty valenou klenbou s pětibokými výsečemi a českou plackou, jsou propojeny dveřním otvorem s jednokřídlými kazetovými dveřmi. Omítky interiéru jsou natřeny bílým nátěrem, pod novodobými nátěry restaurátorský průzkum prokázal existenci renesančních omítek stěn s vápennými nátěry a dekorativními malbami na klenbách. Charakter maleb a technický stav umožňuje odkrytí těchto maleb a restaurování (u dosud nejhodnotnější malované ozdoby však již není zřetelný její přesný tvar). Mladší monochromní hlinkové nátěry nemají takovou výtvarnou hodnotu.

Západní křídlo zámku je dlouhodobě bez využití, pouze část 2. patra je užívána jako byt.

Je navržen následující postup prací:

- fotografická dokumentace
- zajištění uvolněných omítek vápnem s plnivý a akrylátovou disperzí
- mechanické odstraňování mladších vrstev z výzdoby
- tmelení povrchových defektů směsí vápna a plniv potřebné hrubosti
- retuš odkryté výzdoby akvarelem
- závěrečná konzervace a fixáž akrylátovou disperzí

Oprava zámecké budovy (západního křídla) probíhá několik let (výměna oken, oprava točitého schodiště, rekonstrukce fasád, v roce 2019 započala oprava střechy a krovu).

Žádost je doplněna *Restaurátorskou zprávou Průzkum omítek a barevných vrstev v kapli a sakristii zámku v Kolíně* včetně *restaurátorského záměru*, vypracovanou Miroslavem Slavíkem ak. mal. v únoru 2019.

Výše uvedený záměr restaurování je z hlediska památkové péče **přípustný**, za splnění těchto základních podmínek, určených v souladu s ustanovením § 10 odst. 3 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí památkový zákon, ve znění pozdějších předpisů:

1. Bude předložen návrh vedení elektroinstalací, který prověří nutnost využití stávajících tras a případnou potřebu nových zásahů do omítek, v ideálním případě zruší veškeré vedení kabelů v omítkách a bude počítat s jejich vyjmutím za dohledu restaurátora.
2. Restaurátorský průzkum omítek a nátěrových vrstev v interiéru kaple a sakristie bude doplněn o sondážní pásový dokumentující nátěrové vrstvy v souvislostech s konkrétními architektonickými prvky a okolními plochami v jednotlivých historických obdobích (pásová sonda vedená přes plochu stěny na klenbu). Situování sond bude vyznačeno ve výkresu půdorysu 1. patra.
3. Na základě jeho výsledků bude zpracován podrobný restaurátorský záměr včetně materiálového řešení a bude určena vrstva, která bude finálně přiznána celoplošným/plošným odkryvem a prezentována. Rovněž bude upřesněna technika, již byly vytvořeny malby na klenbách. Na části povrchu bude zachováno souvrství všech historických vrstev a nátěrů.
4. Provedený restaurátorský průzkum bude předán NPÚ ÚOP StČ k archivaci.
5. Před provedením restaurátorského záměru bude svoláno jednání za účasti pověřeného restaurátora, zástupce NPÚ a správního orgánu památkové péče, kde bude specifikována celková koncepce zásahu. Předmětný upřesňující restaurátorský průzkum a záměr bude posouzen v samostatném správním řízení.
6. Současně s restaurátorským průzkumem bude zpracován projekt stavebních prací, zejména úprav podlah a elektro - s restaurováním je možné začít až po ukončení stavebních prací v dotčených místnostech.

Účastníkem je dle § 27 odstavec 1 písmeno a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen "správní řád"):

- Město Kolín, IČ 002 35 440, sídlem Karlovo náměstí 78, 280 02 Kolín

Odůvodnění

Městskému úřadu Kolín, odboru výstavby – oddělení památkové péče, jakožto věcně a místně příslušnému správnímu orgánu, byla dne 31. 7. 2019 doručena žádost Města Kolín, IČ 002 35 440, sídlem Karlovo náměstí 78, 280 02 Kolín, jako vlastníka zámku v Kolíně, na pozemku par. č. st. 184/1 v katastrálním území Kolín, který je kulturní památkou, zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod rejstříkovým číslem (ÚSKP ČR č.) 32795/2-4102, o vydání závazného stanoviska k zamýšlenému restaurování maleb kaple a sakristie západního křídla podle výše uvedeného restaurátorského záměru.

K posouzení výše uvedených prací z hlediska zájmů státní památkové péče je na základě ustanovení § 29 odst. 2 písm. b), e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, příslušný Městský úřad Kolín, odbor výstavby – stavební úřad, oddělení památkové péče.

Dnem podání žádosti správní orgán zahájil ve smyslu ustanovení § 44 odst. 1 správního řádu správní řízení. Opatřením ze dne 9. 8. 2019 si vyžádal, v souladu s ustanovením § 14 odst. 6 památkového zákona, písemné vyjádření NPÚ. Vyjádření mu bylo doručeno 29. 1. 2020. Na základě tohoto vyjádření a vlastní znalosti předmětné kulturní památky správní orgán rozhodl v souladu s ustanovením § 14 odst. 3 památkového zákona o přípustnosti navržených prací a stanovil podle tohoto ustanovení a podle ustanovení § 10 odst. 3 vyhlášky č. 66/1988 Sb., základní podmínky, za kterých lze práce připravovat a provádět.

Před vydáním rozhodnutí byla žadateli, jako jedinému účastníku řízení, v souladu s § 36 odst. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, výzvou ze dne 20. 2. 2020 dána možnost vyjádřit se k jeho podkladům. Žadatel této možnosti ve stanovené lhůtě nevyužil.

Budova zámku v Kolíně je kulturní památkou zapsanou do ÚSKP pod rejstř. č. 32795/2-4102 a zároveň leží na území Městské památkové rezervace Kolín, která byla prohlášena nařízením vlády ČSR č. 54/1989 Sb. ze dne 19. 4. 1989.

Bývalý hrad v Kolíně vznikl na místě husity vypáleného dominikánského kláštera, který byl založen asi současně s královským městem těsně po pol. 13. století. V r. 1437 husitský hejtman Bedřich ze Strážnice postavil v sz rohu města na bývalém klášterišti hrad, který byl v pozdně gotickém období (kolem r. 1529) přestavěn a rozšířen západním směrem před bývalý parkán, kde vzniklo velké hospodářské předhradí. V tomto předhradí je z původního hradu zachována západní vstupní brána (nedostavěná) s torzem navazujícího objektu. Původní hrad tvořil západní palác, (postavený včetně věžovitě vstupní brány v městském parkánu) a východní palác (v místě bývalého kláštera) s branou do města, spojené jižním a severním křídlem. Raně renesanční přestavbu objektu, která proběhla za držení Pernštejnů po roce 1529, dokládá výskyt kamenných ostění oken či arkádové lodžie. Za držení hradu Karlem ze Žerotína a Kašparem Melicharem ze Žerotína byl hrad kolem roku 1553 přestavěn na vrcholně renesanční zámek, kdy bylo vytvořeno čtyřramenné točité schodiště ve východním průčelí, některé klenby stropů nad prvním patrem, z této etapy jsou patrné také torza omítek fasád se sgrafitovou výzdobou (tři typy) zachované pod novou omítkou. Stavebně historický průzkum SÚRPMO z roku 1990 předpokládá, že značná část zdiva v 1. patře západního křídla byla součástí gotického hradu. Obě místnosti, kaple i sakristie v jižní části 1. patra západního křídla, byly ještě na plánu z roku 1738 zaklenuty křížovou klenbou. Dnes jsou místnosti klenuty valenou klenbou s pětibokými výsečemi (kaple) a českou plackou (sakristie).

Mechanicky byly provedeny sondy ve vrstvách, které navázaly na sondy starší. Na několika místech sondy zachytily nejstarší renesanční omítku s hladkým povrchem. Omítky je překryta třemi opakovanými vápennými nátěry bílé barvy bez barevné úpravy. V kapli sondy zachytily jako čtvrtou vrstvu monochromní vápenný nátěr světlomodré barvy. Tento sled vrstev musel platit až do pol. 18. století, kdy v místnostech ještě byly křížové klenby, jak zachycuje plán z roku 1738. Po tomto roce byly křížové klenby nahrazeny klenbou valenou a českou plackou a byla provedena dekorativní malířská výzdoba místností. Výzdobu tvoří v kapli červenohnědé a zelené orámování klenby, ostatní plochy mají monochromní okrově šedý nátěr, v sakristii je rámování šedé, plocha klenby okrová a stěny světlešedé. V sakristii uprostřed klenby je zbytek malované ozdoby, ze kterého jsou patrné šedé a červené linky. Je velmi poškozený po nanesení dalších vrstev, nelze si udělat představu, jak asi vypadal, ale je to jediný zjištěný skutečně malovaný dekor. Následuje řada mladších monochromních hlínkových nátěrů v pestrých barvách.

Objekt západního křídla zámku lze zařadit mezi architektonicky vysoce významné doklady historické šlechtické zástavby našich měst a při jeho obnově je nutno postupovat s maximálními ohledy k historické hodnotě.

Sondážní průzkum potvrdil několik omítkových vrstev, nejstarší zřejmě renesanční vrstvy na stěnách a barokní vrstvy na klenbě a dále úpravy z 19. století. Stávající kabelová vedení v omítkách neumožňují provedení finální kvalitní retuše se začleněním plochy do jednoho celku. Restaurování omítek není možno řešit bez odstranění nepotřebných kabeláží a návrhu dalšího vedení elektro rozvodů, které umožní užívání dotčených prostor.

Jedná se o jeden z nejvýstavnějších dochovaných objektů v MPR Kolín, prostory reprezentativního využití (kaple), jejichž výstavnost se očekává právě v historické výmalbě interiérů. Cílem památkové obnovy je prezentace hodnotné historické výmalby dochované pod novodobou vrstvou. Pro nutnost kvalitního posouzení možného odkryvu je žádoucí doplnění průzkumu o pásové sondy, které vyhodnotí vztah vrstev stěna x klenba a zamezí nevratnému zničení případné hodnotné mladší výmalby.

Protože bude následně, nebo souběžně zpracována projektová dokumentace stavebních zásahů, je žádoucí archivace zprávy o restaurátorském průzkumu pro možnost vzájemné koordinace prací.

Navržené zásahy je potřeba předem velmi pečlivě konzultovat a musí být předmětem samostatného správního řízení spolu s předloženým restaurátorským záměrem. Sondáže prokázaly jen fragmentární stopy původní barevnosti, neboť výzdoba byla v minulosti opakovaně seškrabávána, ničivě zasáhly i požáry. Před stanovením výsledné koncepce doporučujeme konzultaci za účasti pověřeného restaurátora a zástupce památkové péče.

Protože restaurování omítek není možno řešit bez odstranění nepotřebných kabeláží a návrhu dalšího vedení elektro rozvodů, které umožní užívání dotčených prostor, jejichž trasu je možné vést např. v podlahách, není možné restaurování omítek před ukončením stavebních zásahů do konstrukcí. Navíc pod stávající dřevěnou dlažbou je dochována další dřevěná podlaha, která se ztvárněním omítek, minimálně s výškou finální podlahy, úzce souvisí.

Správní orgán posoudil žádost ve výše uvedené věci, plně se ztotožnil s vyjádřením Národního památkového ústavu a z výše uvedených důvodů byly stanoveny podmínky tak, jak je uvedeno ve výrokové části.

Poučení

Povinnost vlastníka dodržet výše uvedené podmínky rozhodnutí vyplývá ze zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí se mohou účastníci řízení odvolat ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení ke Krajskému úřadu Středočeského kraje, odbor kultury a památkové péče, podáním u zdejšího stavebního úřadu.

Odvolání musí mít náležitosti uvedené v § 37 odstavec 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému výroku rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost výroku nebo řízení, jež mu předcházelo. Odvolání jen proti části Odůvodnění je nepřipustné (dle § 82 odstavec 1 a 2 správního řádu).

Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka (dle § 82 odstavec 2 správního řádu).

Lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne následujícího po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

V případě doručování prostřednictvím poštovních služeb stanoví § 23 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb, jehož prostřednictvím se doručuje. Lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne následujícího po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Upozornění

Vzhledem ke své umělecké, historické a památkové hodnotě je nutné, aby veškeré práce byly prováděny restaurátorsky v souladu s § 14a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Prováděním restaurátorských prací je možné pověřit pouze restaurátory, držitele povolení Ministerstva kultury České republiky (MK ČR) na restaurování příslušné specializace. Restaurování kulturní památky může provádět pouze občan České republiky, držitel příslušného povolení MK ČR, nebo příslušník jiného členského státu EU než České republiky, pokud mu byla uznána MK ČR odborná kvalifikace či jiná způsobilost a zároveň uděleno povolení k restaurování v příslušné specializaci, anebo státní příslušník jiného členského státu EU než České republiky, který restaurátorskou činnost provádí ojediněle nebo dočasně v souladu s ustanovením § 14b odst. 2 zákona o památkové péči, a který svůj záměr provést restaurování oznámil Ministerstvu kultury nejméně 30 dnů před zahájením prací.

Restaurátorská zpráva musí být předána zástupci vlastníka, NPÚ a památkovému úřadu. Podoba restaurátorské zprávy je dána ustanovením § 10 odst. 4 Vyhlášky k provedení zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších změn.

Na požádání účastníka řízení opatří Městský úřad Kolín, odbor výstavby, stavební úřad oddělení památkové doložkou právní moci stejnopis rozhodnutí, který byl účastníkovi doručen.

Otisk úředního razítka

Ing. Jana Vyšanská, v. r.
referent oddělení památkové péče
odbor výstavby – stavební úřad
oprávněná úřední osoba

Za správnost vyhotovení

Věra Lapšanská

úřední osoba

Rozdělovník:

Účastníci řízení:

Město Kolín, Karlovo nám. 78, 280 12 Kolín 1

Dotčené orgány:

Datová schránka:

Národní památkový ústav, Valdštejnské náměstí 162/3, Malá Strana, 118 00 Praha 011, DS: 2cy8h6t

